

REDACTIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 30.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe 1 luna . . . 2 .

Nr-rii de Duminec pe an
4 coroane.

Pentru Romania și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 30.

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancoate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

O MARE SĂRBARE SLAVĂ.

Marea revistă militară și inaugurarea bisericii bulgare dela Șipca trece drept eveniment politic important. Și cu drept cuvânt. El însemnează nici mai mult nici mai puțin decât înfrățirea Slavilor de Sud cu cei de Nord. Și încă ceva: S'a dat cu acest prilej dovada că Rusia și Bulgaria s'au înfrățit și că Rusia a luat sub protecție pe Bulgari, iar aceștia pe față și fără înconjur s'au proclamat ca stând la ordinele pravoslavnicilor împărați.

Marele duce Nicolae Nicolaevici și încă vre-o șezeci generali și alți ofițeri superiori ruși au primit defilarea a peste 35.000 bulgari. O revistă militară cum nu s'a mai văzut în Bulgaria. Ear cât despre toatele schimbate între marele duce rus și între prințul domnitor al Bulgariei, de-așemenea nici-odată nu s'a spus mai mult de voce autorizate ale celor două popoare.

Rusia poate fi deci mulțumită. Bulgarii i-s'au arătat mai mult decât plini de gratitudine: îi sunt chiar supuși, gata la orice ordine.

Un mare succes diplomatic acesta, când ne gândim la cele pătite în Bulgaria de generalul Kaulbars, trimisul țarului „eliberator” Alexandru, II și la situația de până mai anul trecut, când însuși Alexandru III mărturisise, că nu are în Balcani amic decât numai pe prințul Muntelegrului.

Azi Bulgaria întreagă este la picioarele Rusiei și prințul domnitor Ferdinand de Coburg, deși înrudit cu Casa Domnitoare de Austria și trăit în armata austro-ungară, s'a dat fără nici o rezervă în brațele protecției sale, despre care istoria mărturisește, că sufocă întotdeauna când îmbrățișează.

Cât despre cele precedate acestei îmbrățișări, dăm, după Strauss, cunosător al lucrurilor din Balcani, care la 1877-78 a fost la fața locului, următoarele:

„La 1877 marele duce Nicolae a împărțit armata de pe teritoriul bulgar în trei părți.

„O parte, sub comanda moștenitorului de tron, a fost trimisă pe valea Iantrei; a doua parte s'a trimis, sub comanda lui Krüdener, în contra Nicopolului; a treia parte a rămas în giurul Șistovului, la Dunăre, ca centru, care să trimită avangarde spre Balcani. Turcii

și-au concentrat trupele la Vidin, Razgrad, Nicopoli și Rusciuk, apoi la Silistria și Sumla. De apărarea Tirnovei și Balcanilor dela Nord nu s'au îngrijit însă. La 7 Iulie, după lupte neînsemnate, generalul Gurko a ocupat Tirnova, reședința de odinioară a țarilor bulgari și astfel s'a făcut stăpân peste linia ce căreia aparține și pasul de mare importanță Șipca. Succesul acesta l-a îndemnat pe Gurko să treacă pela Haincoi Balcanii și să atace pasul Șipca pe spate, dinspre Kazanlik. La 12 Iulie a ocupat deci pasul Haincoi, unde nu erau decât 300 Turci și după câte-va încăierări mai mici a ocupat Kazanlikul, la 17 Iulie. A doua zi a atacat deja pasul Șipca, unde comanda Mehemed pașa; în același timp, din cealaltă parte, a atacat pe Turci și generalul Derasinszky. Primul asalt Turcii l-au respins. A doua zi însă părăsind și tunurile, au fugit pe călăterale, lăsând această poziție strategică importantă în mâna Rușilor. Gurko a grăbit să întărească pasul cu redute și să-l facă inatacabil.

„Căderea pasului Șipca fu ca un trăniet la Constantinopol și deșteptă din letargie pe Sultan și statul major. Se convinseseră că a sosit ora acțiunii. Abdul-Kerim (cărui Ungurii îi trimiseră sabie de onoare) fu înălțurat dela comanda supremă, ear pe Redif Pașa îl despoiară de portofoliul ministerului de războiu. Comandant suprem fu numit Mehemed Ali pașa (mai înainte Carol Detroit, de origine prusian), peste oșterea de dincoace de Balcani fu numit comandant Suliman pașa. Ear în Bulgaria apuseană comanda supremă o luă Osman pașa.

După-cum se vede deci, pasul Șipca a fost ocupat în urma indolenței Turcilor. A fost deci pentru Ruși chestie de noroc, ear nu de vitejie.

Știm ce a urmat apoi: schimbarea produsă în armata turcească a schimbat norocul Rușilor în înfrângeri îngrozitoare, așa că la 31 Iulie marele duce Nicolae, comandant suprem al armatei ruse, telegrafiază Domnitorului Carol:

„Turcii concentrând armata la Plevna ne amenință cu primejdie. Te rog, fă o mișcare mare și dacă se poate, treci Dunărea, cum ai dorit între Jiu și Corabia

Mișcarea aceasta strategică este inomis necesară pentru înlesnirea mișcării trupelor mele.”

Ear peste câte-va zile altă telegramă:

„Când poți să treci? Vino cât mai iute și sub orice condiții! Suntem amariști pentru Șipca. Mai multe asalturi au

dela Eski Zagra, cheia pasului Șipca și într-o singură zi căzuseră două mii de Ruși. La 20 și 30 Iulie Turcii respinseră atacurile armatei lui Krüdner, la Plevna. Regimente întregi ruse au fost nimicite.

Marele imperiu, care în toamna anului 1876 când Ioan Brătianu fusese la Livadia, să vadă pe Tarul, nici nu voia să stea de vorbă cu România, ci avusese de gând să-și treacă trupele prin principatele române ca și când acestea ar fi sub stăpânirea țarilor, ruga acum pe Carol de Hohenzolern să vină și să mântue oșterea rusească și cauza creștinătății.

De acestea nu-și mai aduc acum aminte nici Rușii nici Bulgarii, ci parcă „Valea plângerii” din preajma Plevnei nu de sânge românesc s'ar fi sîngit și nu Românii cu viteazul lor Domn au răspus pe Osman!

Ingratitudinea slavă este atât de monstruoasă, că după cum citirăm chiar eri, însuși marele ziar „Temps” — și Francezii sunt azi mari prieteni ai Rușilor — a scris:

„Dar dacă la Șipca nu se onorează decât curajul trupelor, cum se poate explica faptul că armata română nu are nici un reprezentant? Și Românii au luptat împreună cu Rușii în 1877 și încă având un întreg corp de armată, în vreme ce Bulgarii nu puteau să aducă decât două slabe brigade de miliții rău organizate; și Românii au lucrat la întemeierea, în sânge, a independenței bulgare. Totuși Rușii i-au lăsat să-și sărbătorească ziua de 30 August, aniversarea asaltului dela Grivița, fără să le aducă nici cel puțin o coroană de lauri; au putut să cadă în aceea zi 10.000 de Români în faimoasa „Vale a plângerii”, fără ca comitetele slave să verse o singură lacrimă.

„Dar nu e nevoie să mai insistăm, este prea evident că nici camaraderia de arme, nici confraternitatea religioasă nu sunt aci în cauză; numai politica singură conduce această afacere, unde

nu intervin, în definitiv, decât motive de interes.”

D'aceea, nici sărberea dela Șipca, nu poate să ne inspire decât îngrijorare. Căci popoarele cari atât de lesne își uita vecinii cari i-au scăpat dela desastru și rușine, dacă în pace sunt așa de ingrate, își poate închipui ori-și cine cât ar fi — și au să

de îngrozitoare în caz de confruntare. Ingratitudinea aceasta slavă ar trebui să le deschidă ochii îndeosebi Ungurilor. Să-și dea apoi silință a lega de dinșii prin frăție și dreptate poporul care astfel este tratat de Slavi. Și să se gândească mai presus de toate la un lucru: dacă soartea a adus cu sine ca Românii să lupte pentru a scăpa pe Ruși de perire, aceiași soarte poate aduce cu sine ca mâne Românii să fie solicitați a sări în ajutorul monarhiei austro-ungare.

Constatăm că nici până azi „Telegraful Român” n'a făcut cunoscut obștii române dacă consistorul arhiepiscopal și cel mitropolitan a decis ca să se opună ori să se supună ordinului ministrului Wlascic, privitor la predarea limbii maghiare, ordin pentru a cărui îndeplinire consistorul ardelean a fost injuriat în mod nu se poate mai incușificabil și îndeosebi părintele vicar Vasile Mangra a fost arătat ca unul care face ngăde al neamului din fiecare învefător.

Constatăm mai departe, că nici în chestia desmințirii ce i-a dat „Foaia Diecesană” din Caransebeș „Telegraful” n'a îndrăznit să replice nimic.

Rămâne dar bine stabilit, că în chestia cu ordinul ministerial I. P. S. Sa Mitropolitul dela Sibiu a vrut între Români să se arete strânic: că el nu execută alieci ordinul, pe când în realitate l a executat în regulă.

Tot așa rămâne bine și definitiv stabilit, că pentru a se acoperi în chestia Manegufiu, I. P. S. Sa invocase mărturia prea venerabilului episcop al Caransebeșului, P. S. Sa Nicolae Ilopea. Invocarea aceasta era însă o mistificare a publicului, așa că organul oficios al Diecesei Caransebeșului s'a simțit îndemnat să dea I. P. S. Sale o desmințire, cum nu ni s'a mai dat să vedem întâmplându-i-se unui prelat.

DANIEL.

NOVELĂ ISTORICĂ

DE

IOSIF POPESCU.

(Urmare).

Mihai încă ținu o cuvântare către trupele sale, în care-și ridea de Batori și de ai săi. „Aci — strigă el, arătând spre castrele proprii — este dreptatea, cauza cea bună, tractatele, legămintele, jurămintele de pace, aci e Impăratul, aci Dumnezeu! Sus dar, cu isbânda vă așteaptă mare glorie și pradă bogată. Care dintre voi nu s'ar grăbi, să o câștige? Inimicul de dincolo n'are decât responsabilitatea pentru credința și jurământul călcat în picioare, fără vre-o bărbăție, numai viclenie, curse, propuneri înșelătoare și alianțe criminale cu Turcii. Acolo, sub un cap chemat la sfințenie, stă soldatul fără onoare, sub purpura sfântă se ridică o mână nevrednică și un piept rebel către cer! Ce altceva să aștept dela un astfel de inamic decât ceea-ce vedeți: discordia sufletului, frica trupului, spaima muerească, nici o siguranță de învingere și în fine fuga, înainte de a ajunge la luptă. Afară de aceea Mihai ordonă trupelor ca desertorilor din armata lui Batori să li-se dea iertare.

Armata română sta în ordinea următoare: Aripa stângă o formau voluntarii lui Baba No-

vac; la aripa dreaptă steteau călăreții sârbi, un despărțământ de Căzaci, Moldoveni și alte trupe mercenare, comandate de viteazul Aga Ieca. Centrul îl formau rezboinicii unguri, sub comanda supremă a lui George Mako, lângă ei Polonezii, Căzaci și călărimea română. Reserva o forma Mihai cu boerii săi, suita lor și o miie de Secui. Strigătul de rebel era: „Isus”.

Daniel urmăria cu atențiune toate mișcările din tabăra lui Mihai. Se părea că toate facultățile sale se concentraseră în ochii săi, cari scânteiau de un foc întunecat. Baltasar Kornis, care se afla mai aproape de el, îl observa din când în când cu mirare și neîncredere. Istoriirea călăreților lui Moise Székely nu-i ieșea din minte. Lui Daniel părea, că-i pasă puțin de mirarea amicilor săi. El căuta ceva în șirurile române, care se deosebiau în depărtare. Toată impregiurimea sa, toată mișcarea din șirurile transilvane, chiar și Laura, logodnica sa Laura, era uitată. Un farmec misterios și iresistibil îl atrăgea către ciudatul străin, care-i spusese atâtea lucruri noi.

— „Sus, Daniel”, zise el, „înălță-ți fruntea de Român, aruncă vestimentul asupritorului și vino cu mine la Mihai”. — Apoi „Maria trăiește”, mai zise acea ființă misterioasă.

Și preocupat de aceste gânduri, Daniel văzu pe Mihai, pe viteazul Mihai, împresurat de o suită strălucită de boeri români și de pagii în haine scumpe cum predomină câmpia cu ochiul

său teribil. Soarele, un soare de toamnă, care trimitea ultimele raze focoase înainte de a intra în gerul iernii, soarele se oglinda în armele strălucitoare și uniforme pompoase. Dar ea, ființa misterioasă, nu se vedea nicăiri.

Deodată tunurile începură a bubui, cutremurând câmpia cu tunetul lor înfundat. Mihai scoase sabia și învârtindu-o în aer, făcu să iasă scântei din ea. În același moment o figură albă pe un cal alb ca zăpada se ivi în fața eroului. Mihai îi întinse mâna, pe care figura albă își înclină capul, apoi dădu pinteni calului și sbură ca fulgerul spre aripa stângă a liniei române.

Baba Novac, călare pe un armăsar ca pana corbului, se puse în mișcare cu voluntarii săi, și în același timp figura albă izolată în câmpie măsură liniile inimice. Daniel, care o urmărise cu cea mai încordată atențiune, păru că o vede făcând un semn cu mâna.

— „Eată-!”, strigă el către Baltasar uimit. „Eată-! vezi, mă chiamă! Adio! mă duc să-1 întănesc!”

— „Daniel, oprește-te; nu-ți pierde mințile”, strigă fratele Laurei.

Daniel fermecat, atras ca de o putere magnetică, înfipse pinteni în coapsele fugarului său, care sbura spre castrele române, spre întâmpinarea voluntarilor lui Novac.

— „Trădare”, se auzi între șirurile transilvane. „Moarte vînzătorului!”

DIN ROMÂNIA.

Palat. Vineri dimineață s'a făcut cu o deosebită solemnitate punerea pietrei fundamentale a palatului mitropolitan din Iași. Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie, înconjurat de clerul catedralei. La această solemnitate au asistat d-nii: N. Gane, prefectul județului; C. B. Pennescu, primarul orașului; Săndulescu, prefectul poliției; Al. At. Gheorghiu, deputat și efor al casei Sf. Spiridon; generali, membrii Curții de apel; colonel Alexandrescu, directorul școlii militare; Băicoianu, arhitect al ministerului de culte; Osvald Teodorescu, judecător de instrucție; N. Gheea, inginer, Hălăceanu etc. Toate aceste persoane au semnat pergamentul cu inscripția comemorativă, ce a fost așezat acesui ceremonii, asistența s'a urcat în apartamentele I. P. S. S. Mitropolitului, unde, cu ocaziunea unei mici gustări, s'au ridicat mai multe toasturi. Dl. Spiru Haret, ministrul instrucției, care a fost invitat la această solemnitate, a telegrafiat regretând că nu poate asista.

Inaugurarea canalului Sulina.

Inaugurarea canalului Sulina se va face în ziua de 6 Octombrie viitor. Solemnitatea inaugurării va fi presădată de AA. LL. RR. Principii Moștenitori. După inaugurare va avea loc un banchet de 60 de tacimuri, dat de comisiunea europeană a Dunării, în onoarea Altețelor Lor Regale. Banchetul va avea loc pe bordul vaporului Principesa Maria, care a fost pus la dispoziția comisiunii europene de către Serviciul Maritim Român. Lucrările pentru desfășurarea acestui canal au început în anul 1898, și au fost terminate anul acesta. Noul canal începe dela a 13-a milă de vechiul canal și la a 27-a milă de Dunăre. Acest nou canal a fost deschis deja navigației încă dela 6 Septembrie curent.

Din străinătate.

Președintele Roosevelt va pleca, pentru a face turneul electoral, în vestul Americii. El este însoțit de un medic specialist pentru laringe, însărcinat a păstra în bună stare coardele vocale ale presidentului, care vor fi supuse la o grea încercare în urma atâtor discursuri pe care președintele le va rosti pentru a lumina mulțimea asupra politicii sale. Președintele voeste să evite stângerea vocii, lucru ce i-se întâmplase cu ocazia ultimei campanii prezidențiale. Dl. Roosevelt va deca că voeste să urmeze politica lui Mac Kley, însoțită însă de modificarea tarifului rin convențiunii de reciprocitate, nu prin'o revisuire generală a tarifului.

Germania a trimis o noi diplomatică Puterilor, invitându-le la o conferință internațională asupra telegrafiei fără sirmă. Inițiativa Germaniei este îndrăptată contra lui Marconi, încercându-se a se pune înainte sistemul german al lui Staby, care ar fi imitatorul lui Marconi.

In Egipt comercianții de grâu din Assuah au format un trust care are de scop a acapara întreaga producție și a o desfășura pe un vast teritoriu. Producția de grâu inferioară cantitativ și calitativ în partea nordică a Egiptului. Trustul în chestiune caută să profite de viciuțoarea situațiune și cumpăra tot grâul precum și celelalte grâne ce se află pe piață, deponându-l în speranță, că vor realiza beneficii mari mai târziu. Deja chint. de grâu s'a ridicat dela 80 la 100 piaștri, cu tendința de creștere.

Situație gravă în Macedonia. În urma evenimentelor din Macedonia, un meeting macedonean s'a ținut la Sofia. Profesorul Mihailowski, președintele unuia din comitetele macedonene, a declarat că răscăla a izbucnit în vilaetele Monastir și Castoria. Meetingul a adoptat o rezoluțiune, invitând guvernul să intereseze pe marile puteri, și în special pe Rusia, de soarta Macedonenilor.

Drama din Etretat.

Privitor la drama din Etretat se mai scriu următoarele:

Syndon e fiul unui învățător sărac. La începutul anului 1900 a făcut cunoștință cu soția bancherului David prin fratele doamnei David care l-a rugat să picteze portretul sorei sale. Abia după a dona întâlnire s'a îndrăgostit de frumoasa femeie care asemenea îl iubia. De atunci n'a trecut o zi fără să-și vadă amanta sau să primească epistolă dela dinsa. Prietenul nevastei s'a făcut și prietenul bărbatului și a devenit oaspele zilnic al casei. Mai târziu când s'a certat cu David, acesta i-a făcut reproș că așa des l-a ospitat.

Dar d-ta mi-ai plătit vr'odată măcar un franc, pentru-că ți-am instruit

fica? — răspuse Syndon. Sau nu am cumpărat un cadru la portretul nevastei d-tale, cadou care m'a costat pe mine 300 fl.?

Bărbatul la început n'a observat nimic. Anul trecut în August însă o damă s'a angajat, că-și va descoperi lui David relația nevastei sale.

— E adevărat, — întrebă David rece pe nevastă-sa?

— Da, e adevărat — răspuse dinsa. S'au învoit la aceea că nu vor face scandal pentru copii. Syndon s'a îmbolnăvit și a plecat pe patru luni în Elveția. În timpul acesta d-na David primia în fiecare zi epistolă dela dînsul în care mereu o ruga să-și părăsească bărbatul și copiii și să meargă cu el, ea însă n'a voit. După patru luni Syndon s'a rețors la Paris David. David s'a certat într'o zi cu nevastă-sa într'o chestie care se referea la educația fiului lor.

— Aceea voi face cu dînsul, ce mie mi va plăcea — zise bărbatul. Tu ear ai face foarte bine să-ți grijești ficia, carei a început să-și facă curte omul acesta, pe care am fost destul de ușuratic a-l primi în casă.

D-na David a spus-o aceasta lui Syndon, care a protestat contra presupunerii. După câte-va zile a trimis lui David o epistolă recomandată în care stăteau numai următoarele:

— D-ta, d-nul meu, ești un nemernic.

David pentru aceasta a bătut pe Syndon care nici nu s'a apărut, ci a trimis după o altă trei depeșe d-nei David la Etretat în care o roagă să-și părăsească bărbatul. Femeea chinuită a răspuns la aceste, să nu o persecute mai mult cu dragostea, căci ea și așa se mută la Berlin, unde vrea să trăiască numai pentru creșterea ficei sale. Syndon desperat a plecat îndată la Etretat unde petrecea familia David. David cu nevastă era tocmai la casină. Syndon a lăsat să-și cheme afară. Întăiu a venit d-na David, Syndon i-a predat o scrisoare, dinsa însă n'a avut timp să o citească pentru-că a sosit imediat și bărbatul ei.

— Doar' pentru aceea ai venit aici, — întrebă, — să faci scandal? Ști că eu nu vreau scandal.

Toți trei au mers împreună mai departe. David ironiza mereu pe Syndon ofensându-l și în urmă zise:

— D-ta ai voit să-mi duci nevasta, dinsa însă știa foarte bine că viața cu d-ta însemnează miserie și boală.

La aceste cuvinte a prins Syndon prima oară revolverul care-l avea în busunar. David a continuat cu ironia în urmă luându-și nevasta de braț i-a zis:

— Ei destul! Vino acasă! Să-l lăsăm aici pe omul acesta.

La aceste Syndon și-a scos revolverul și a ținut de patru-ori asupra bancherului care a căzut mort.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 7 Octombrie n. 1902.

Intărirea părintelui vicar V. Mangra de episcop al Aradului este obiectul de preocupare a ziarului „Aradi Közlöny”. Într-o scrisoare trimisă și primarul Aradului a fost citat la Budapesta în afacerea întăririi părintelui vicar. Informațiunile lor vor fi decizătoare în afacerea ce de mult se trăgănează: să fie ori nu întărit Vasilie Mangra de episcop al Aradului — zice.

Credem că d-nii dela susamintitul organ exagerează afirmând că fișpanul și primarul Aradului ei singuri ar decide într'o așa de însemnată chestie.

Constatăm de altfel că „Aradi Közlöny” scrie articolul său pe un ton urban, caută să fie obiectiv și nu cu ori-ce preț agresiv, ca în trecut.

Maî scrie:

„Deciziunea în chestie s'a amânat atâta vreme în urma intervenției ministrului de externe conte Goluchowszky Agenor. Széll Kálmán este adică în situația neplăcută că după alegerea de episcop a promis lui Goluchowszky că-și va recomanda pe Mangra spre întărire”.

Ear în contra întăririi, așa e informat susamintitul ziar, luptă Wlassics.

Noi nu credem aceasta. Nimeni, afară de „neamuri”, nu pot avea motive de excepționa pe Vasilie Mangra; l'a recomandat spre întărire până și mitropolitul Meșianu ear un guvern nu se poate lua după informațiunile subiective, ci va ține seamă de interesele mari obștești.

Visita escadrei Române la Sevastopol. Dl. Comandor Coslinski, comandantul marinei, se va imbarca, Marți 24 Septembrie c. pe încrușătorul Elisabetha spre a se duce la Sevastopol pentru a întoarce vizita escadrei rusești. Dl. Comandor Coslinski va fi acompaniat de întreg statul major al încrușătorului, compus din d-nii căpitan comandor Sebastian Eustațiu, comandantul diviziei de mare, căpitanul Vasilie

Gloanțele vîjîră pe la urechile lui Daniel, care fără a întoarce capul sbura mereu.¹⁾

Novac se opri uimit la vederea căpitanului lui Batori, ear oamenii săi făcură o mișcare pentru a se arunca asupra-și.

Atunci figura albă avu un singur gest și armele se plecără.

— „Bine veniși, Daniel!” zise necunoscutul cu blîndețe. „Aici e locul tău!”

— „Unde este Maria, străine?” făcu Daniel cu răbdare.

— „O vei afla, Daniel, după ce o vei merita. Lucrează întâiu pentru eliberarea fraților tăi de sub jugul asupritor, unește-ți puterile cu ale mele și tu te vei înălța în fruntea lor, ear Maria, Maria iubitoare va fi resplata ce ți-se va oferi.”

Daniel plecă capul. O luptă se născu în sufletul său, luptă între onoarea de soldat și aplecarea inimii.

— „Daniel”, zise necunoscutul respunzînd la observările ce-și făcea singur tinărul căpitan, „acum e prea târziu să te mai gîndești. În lagărul lui Batori ești însemnat ca fugar și reintorcerea ta ar fi primită cu o ploaie de gloanțe.”

Daniel nu zise nimic, dar rămase cufundat în gânduri.

1) W. St. Teuschländer, zice în „Michael der Tapfere” pag. 127: Chiar la începutul bătăliei Daniel Zaladsi, Român de naștere, dar' ridicat în nobilitate de Sigismund Batori, trecu în castru la Mihai și produse astfel mare zăpăceală în armata transilvană.

VI.

Atacul repede al lui Baba Novac se isbi, ca de un zid neștrăbătut, de aripa dreaptă a Transilvănenilor. Mihai trimise în ajutorul lui pe George Mako cu centrul trupelor sale, care se aruncă asupra Ungurilor și Sașilor, ce înaintau, cu atâta putere, în cât aceștia trebuiră să cedeze cu perderi mari. Insuși comandantul Stefan Lazar căzu cu cuvintele: „Mor bucuros, pentru a nu servi preotului ingrat, care m'a desbrăcat de slujbă și demnitate.”¹⁾ Atunci George Mako se aruncă asupra lui Moise Székely astfel, în cât aci, în centru, se luptau mai numai Unguri cu Unguri. Dintr'amîndouă părțile vitejia era egală și lupta nu se decidea. Mihai trimise cavaleria în ajutorul trupelor sale. Moise Székely lu respins cu perderi însemnate și stîndardul cel mare căzu în mâinile inamicilor săi. În acest moment critic aleargă în ajutor Petru Huszár căruia îi succede a respinge pe Sêrbii și Ungurii inimiți. Tot-deodată s'a adunat aripa stîngă sub Aradi și lupta se restabilește.

Mihai vede pericolul ce amenință armele sale și cu rezoluțiunea repede, care era trăsătura caracteristică a curagiului său, pornește ca o vijelie în luptă ducînd cu sine cavaleria română și unguerească împreună cu o parte din rezervă.

Necunoscutul, care se afla în apropierea lui

Mihai și cu farmecul lui iresistibil conducea pe sêrmanul Daniel, zise cătră acesta:

— „Daniel, acum ți-a venit timpul să arăți că ești Român și că meriți pe Maria”. Zicînd acestea el cuprinse mîna lui Daniel și o strînsă într'ale sale. Măcelul fu înfricoșat. Dintr'o parte și dintr'alta resboinicii erau aprinși de focu luptei și împărțiau moartea fără milă. Daniel însuși puternic, teribil, făcea minuni cu brațul, pe când cu ochii săi căuta privirea de foc a necunoscutului și era mîndru de aprobarea lui Petru Huszar, zdrobit, se retrase. Comandantul suprem însuși, Caspar Kornis, se afla într'o pozițiune încurcată. O ceată compactă de călăreți s'eu cu din armata lui Mihai îl atacaseră. Suita lui Kornis, mică dar' bravă, se lupta cu cel mai mare dispreț al morții. Dar' unul câte unul cădeau acești viteji și Caspar se văzu în pericol de moarte.

— „Curagiu, copii”, zise el cătră ai se „cel puțin vom muri ca eroi”, și bêtărînul comandant scoase spada. Daniel văzu pericolul în care se afla Caspar Kornis, și sufletul se fu cuprins de remușcări.

— „Numai el să nu moară”, zise cătră necunoscutul și protectorul său. „Te rog, în numele cerului!”

— „Ei bine, el nu va muri, dar' va prins”, zise necunoscutul și amîndoi se aruncară în ajutorul lui Kornis.

(Finea va urma.)

1) Michael der Tapfere, de W. St. Teuschländer.

Pantazi, căpitanul Scodrea și sub locotenentii Costiescu Ghica și Coandă. Incerucătorul Elibetha va sosi la Sevastopol în ziua de 26 Septembrie.

*
„Magyar Szó” dela 7 Oct. înregistrând alegerea dlui Ilie Trăilă de membru onorar al Reuniunii învățătorilor din Diecesa Caransebeșului, făcând aluzie la articolul prin care ne arătam bucuria asupra acestei alegeri, îl scoate pe blândul și cumpătatul Român agitator periculos, care ar fi scris „cărți agitatorice... ear” pe vremea procesului Memorandului s'a dovedit cel mai mare maghiaro-job”.

Hotărât, cel care traduce din românește la „Magyar Szó” abuzează de buna credință ce redacția a pus întru ei.

*
Suspendații. Ministrul de interne a suspendat pe primarul Jivco Bogdan, consilierul Majiczky și pe tutorul orfanal Rösner din Chichinda Mare și a ordonat în contra lor anchetă pentru grave abateri oficiale.

Va să zică nu i-a putut mântui nici patriotismul dovedit prin expulșarea lui Korn.

*
Primar sinucis. Se scrie din Măcău, că fostul primar al orașului și președintele sedrii orfanale Major s'a aruncat în fântână și s'a înecat. El suferea de morb de nervi, din care cauză a și fost pus în pensie. El fu membru al comisiei permanente și în direcția căilor ferate Arad-Csanádi. El a jucat rol destul de important în societatea din Măcău.

*
Anul nou în Budapesta. Citim în „Alkotmány” dela 3 Oct. următoarele;

„Un abonent din provincie a umblat prin Budapesta tocmai acum când a fost anul nou al Ovreilor. Se plângea amar că a pățit-o. „Nu am ținut socoteală că acum e anul non al respectivului neam. Vroiam să cumpăr unele și altele și cât pe colo să me întorc acasă cu mâinile goale. Toate prăvăliile închise. Mă duc la Rosenthal, închis. Trece la Braun, ș'acolo închis. Caut pe Spilz, tot așa. Nu face nimic, zic, mai sunt ei și negustori creștini. Mă duc la Hegedüs. Când colo — închis. Caut pe Berzsenyi, — închis și acolo. Am umblat jumătate din capitală, până să pot cumpăra ce-mi trebuia. Și câte desamăgiri neplăcute. Altfel mi-am închipuit capitala. Sumedenia de castane, figurile alea cu „paies” și acele dame cu lanț de aur și nas jidovesc. O adevărată Galiție. Am trecut pe calea Andrássy și în mulțimea enormă numai doi oameni erau despre cari îndrăzneau să zică că nu-s Ovrei: era un Italian, „cutscheber”, și eu. Dar nici despre Italian nu îndrăznesc să afirm cu siguranță...”

Aceste șire puține caracterizează de minune capitala — maghiară!

*
Steag dela 1848—49. În muzeul 48 ist din loc este și steagul sub care au luptat la 1848—49 soldații batalionului 29 de honvezi sub comanda lui Asztalos Sándor, care apărase Aradul împotriva austriacilor dar după bătălia nenorocită dela Timișoara și în urma capitulației dela Șiria s'a predat și acest batalion, în Soborșin. Presa maghiară face istoricul acestui steag. El s'a sfințit la Aradul-nou, primul cuiu l-a bătut întrușul primarului Torok Gábor ear s'auașu au înjurământ în limba maghiară și română Ceea-ce dovedește că au fost și Români în această companie și încă vor fi fost mulți, căci Unguri n'au prea putut fi mulți atunci p'aici.

*
Culesul viilor la Măderat se va începe în 16 Octombrie st. n. — Așa se vestește oficios din partea artistei competente.

*
Recompense. Eată lista completă a recompenselor obținute de Statul român și particulari la expoziția internațională de pescărie care a avut loc la Viena: Inspectorul general al pescăriilor a obținut: Diploma de onoare a Statului, pentru merite mari în toate ramurile pescăriei; Dl Iani Melano, diploma de onoare a expoziției pentru icre negre; Medalii de argint au obținut: Dl I. Egumenide din Galați, pentru afumături

și conserve. Dl Staicovici pentru conserve de pește în cutii; Dl Vasile Cornicu pentru icre negre; Dl Climescu et Crivin pentru icre negre și pește sărat; Dl V. Talanof pentru pește sărat; Dl I. Alexandrof din St. Gheorghe pentru icre și pește sărat; Dl Foti Gheorghiu pentru icre negre, Frații Gheorghiu pentru batog de morun; Dl I. Dl I. Farduli din St. Gheorghe pentru icre; Dl M. Rippel din Brăila pentru pește proaspăt; Medalie de bronz a obținut: Dl Fedor Mali pentru icre de chefal.

*
Fidanțare. Dl Sava Beldea și d-șoara Catița Mănuș fidanțați. Să fie într'un cias cu noroc.

*
Petrecere. Reuniunea meseriașilor și onoarea la producțiunea declamatorică teatrală împreună cu dans ce se va aranja Duminică în 12 Octombrie st. n. 1902. În Sala cea mare dela hotelul „Europa” începând la 7½ oare seara. Program: „La icoană” de Alex. Vishuța. Declamați de d-șoara Letiția Pleșa. Trei Doctori. Comedie într'un Act. Localizată din l. Germană de Virginia A. Vlaicu. „Pașa hassan” de G. Coșbuc predat de dl Remus Balomiri. „Cinele-Cinel” comedie într'un Act. de V. Alexandru. „Prima rochie lungă” Monolog de Iosif Vuican. Predată de d-șoara Silvia Ieneșel.

*
Automobile. Direcțiunea contribuțiilor directe din Franța a făcut de curând o statistică a trăsurilor automobile, după declarațiunile făcute pentru stabilirea impozitelor. Numărul total, pentru toată Franța, se ridică la 5386, din cari 2893 trăsuri mai mari, cu mai multe locuri și 2493 cu un loc sau două. Parisul singur posedă 1158, din cari 751 cu mai mult de două locuri, ear 399 cu unul sau două locuri.

*
Bentori de apă. În Statul Maius (America) nu mai sunt decât bentori de apă. În toată țeara s'ar căuta înzadar un singur pahar de vin sau bere. Meritul de a fi condus pe conșanțiali săi la acest înalt grad de temperanță se cuvine preotului Samuel Pearson, mort acum câteva zile, care în dol ani, cu o luptă crâncenă, în care recurse la șiretlic și la violență, a închis toate birturile existente și a redus toate localnrite la restaurante de temperanță.

*
Invenția lui Stephenson. 6 Octombrie e nu numai Ungurilor ci și tuturor popoarelor civilizate o zi însemnată; în 6 Octombrie 1829 s'a întâmplat lansarea pe șine a primei locomotive, invenția grandioasă a lui Stephenson. Anglia se poate lăuda cu aceasta, căci lansarea s'a întâmplat între Manchester și Liverpoole. Când Stephenson a inventat locomotiva a primit dela lordul Plate John o sumă oare-care de bani pentru a-și construi o locomotivă. Toată lumea îl ținea cam nebun pe Stephenson. Când prima locomotivă a lui Stephenson făcu proba lângă Liverpool, oamenii începură a se interesa față de minunata invenție. El făcu petiție la parlamentul englez, ca să primească permisiune a construi o linie ferată mai lungă. Parlamentul i-a și dat permisiunea cu majoritate de — un vot. Toată lumea lua înaintea de aceasta în batjocură pronunțarea lui Stephenson dar acum primind permisiunea dela stat, speculanții prăvăzură importanța acestei invenții. Dar oamenii ziceau, că aduce o mulțime de nenorociri: foc, stricarea aerului șcl. Dar cu toate aceste în Liverpool s'a format o comisie de tren, care a promis 12.000 funți sterlingi aceluia, care va putea construi o locomotivă mai completă. Concursul s'a întâmplat între Manchester și Liverpool în 1829 Oct. 6. Dintre cei patru concurenți a câștigat premiul Stephenson față de Hackworth, și față de un inginer svedez.

Publicul present la concurs nu s'a încrezut în locomotiva lui Stephenson, fiind aceasta foarte simplă, pe lângă ceialaltii trei monstri. Dar abia s'a început concursul și mașina lui Stephenson s'a adevărit mai bună, căci până-ce celelalte înaintau foarte încet, locomotiva lui a făcut într'o oră 12 kilometri, ceea-ce pe timpul acesta era o

distanță destul de mare. În ziua următoare s'a făcut i vagoane; peste câte-va săptămâni s'a început seria trenurilor, cea mai grandioasă invenție a veacului IX-lea.

*
Wetzer, fondatorul și unul dintre marii acționari ai fabricii de vagoane din Arad, a murit Sâmbătă în vila sa dela Graz, în vârstă de 70 ani. El își începuse cariera ca ucenic sêrac de ferar și a murit ca milionar și distins industriaș în monarchia întreagă.

*
Congres în contra tuberculosei. La 22—26 se va ține în Berlin congresul anti-tuberculosei (oficis). După cât se scrie, învățați din toate părțile lumii vor lua parte. Dintre specialiștii francezi s'au anunțat Brouardel, Lannelongue, Nocard și Calvetie. Sumarul unei lucrări științifice din officiu prezenta de asemenea toate instrumentele eficiente pentru combaterea tuberculosei.

*
Bulgaria regat. O telegramă din Viena, cu data de 6 Octombrie spune următoarele: Se anunță din Sofia că în cercurile diplomatice de acolo circulă stăruitor șvonul că Bulgaria se va proclama regat îndată după sfârșirea serbarilor dela Șipca și după întoarcerea prințului Ferdinand la Sofia. Faptul că se concentrează trupe turcești d'alungul graniței Rumeliei, se pune în legătură cu eventualele evenimente ce se vor desfășura în Bulgaria.

*
Ca guvernanta se recomandă o tineră d-șoară, absolventă cu diplomă a cursurilor pedagogice. Știe limbi, lucru de mână și desemn. Pretensiuni modeste. A se adresa administrațiunii noastre.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Contabilitatea afacerilor în participatiune, sub afaceri în participatiune (nemj. Participations-geschäfte, ung. közös vagy részes ügyletek, franc. affaires en participation) să înțeleg acele afaceri, cari se încheie din partea unor sau mai multor firme întrunite pe timp limitat, așadar cu existență temporală anticipativ precisată, pe contul și risicul comun, pentru a se folosi de conjunctura favorabilă momentană a unei piețe oare-care. Studiu de Ioan Pricu, profesor la școala comercială sup. gr.-or. română din Brașov. Prețul 2 cor. — plus 10 bani porto. Se vînd de vânzare la librăria Ciurcu în Brașov și la autor.

Se recomandă și e de interes această carte pentru toți aceia cari se ocupă mai pe larg cu contabilitatea, deasemenea și pentru începători și mai puțin vărsați în ale contabilității; se poate folosi însă cu succes și în școlile comerciale superioare, în cari tratarea contabilității afacerilor în participatiune este și prescrișă. În comerțul de valoare, societățile în participatiune au ajuns să aibă o importanță de tot considerabilă; conducerea lor se deosebește de conducerea altor societăți. — Cartea dlui Pricu tratează în detaliu modul deosebit de purtare și ținerea în evidență a registrelor de contabilitate ale acestor societăți.

*
„Istoria Judaismului și Jidanii în România” este titlul scrierii antisemite care a apărut în mare format însoțită de un tablou ce reprezintă chestia jidovescă din Moldova, și „Istoria Judaismului în România” exemplar 1 leu și 50 bani.

*
Carte de bucate. A apărut în ediție nouă partea I din Cartea de bucate. „Poftă bună”, de Z. Hodoș, cu multe îmbunătățiri. Cuprinde, pe lângă numeroase rețete, la sfârșit menu-uri pentru mese festive și mese de toate zilele, menu-uri de primăvară, vară, toamnă și eamnă. „Poftă bună” rămâne și în ediția nouă cea mai bună carte de bucate. — Prețul 2 cor, poșta 10 fl. A se adresa: Z. Hodoș în Caransebeș.

*
Geografia comitatului Arad de învățătorul Damaschin Medre, — manual cu mai multe cărți geografice, întocmit pentru clasele III și IV. ale școlilor populare și aprobat de Ven. Consistor aradan:

Se poate procura dela administrațiunea „Tribunei Poporului” din Arad. Prețul 35 cr. (70 fl.), plus 10 fl. porto postal.

*
Din „Liturgica bisericii ort. române” manual cu ilustrațiuni — pentru școale medii și populare, a eșit de sub tipar și se poate procura dela Administrațiunea ziarului „Tribuna Poporului”. Prețul unui exemplar 60 fileri plus porto postal 5 fileri.

*
Tabelele și Măsurile. Manual ajutător la învățură de Antoniu Minișan, învățător în Sân-Miclăușul-Mare. Ediția III-a. Prețul 10 fl. porto postal 5 fl. Ambele broșuri sa așă de vânzare la administrația ziarului nostru, precum și la autor în Nagy-Szt.-Miklos (comitatul Torontal).

*
Polielen cu pripele și psalmii cel lucrat pe seama cântăreților de strună prii Antoniu Minișan, învățător în Sân-Miclăușul-Mare. Prețul 30 fileri, plus porto 5 fileri.

PARTEA ECONOMICĂ.

Prețul spiritului din Arad, 7 Octombrie.

Spirit rafinat, vânzare mare	118.—
„ „ „ mică	120.—
„ brut vânzare mare	116.—
„ „ „ mică	119.—
100 chilogram borhot uscat	12.80.—13.—

Bursa de grâne din Budapesta

50 chlgr. grâu de toamnă cor.	7.17—7.18
„ „ „ sêcară pe Oct.	6.30—6.31
„ „ „ ovês pe Oct.	5.81—5.82
„ „ „ porumb nou	5.59—5.61

Bursa comerțului cu porci din Kôbánya:

Raport dela 4 Octombrie.

Porci grași (ungari), per. peste 400 Kgr.	108—110 fl.
„ „ „ până la 300	—
„ „ „ tineri până la 320	114—115
„ „ „ tineri „ 250	111—112
„ „ „ (sârbi) per. peste 260	113—115
„ „ „ „ până la 240	108—110

ULTIME ȘTIRI.

Inmormentarea lui Zola. Paris, 6 Octombrie. Carul mortuar a plecat dela locuința lui Zola la ora 1 după amiază. Cociugul fusese pus pe car între sunetele tobei companiei de gală și a salutului ostășesc. Mulțimea și-a descoperit capul și în liniște deplină fără nici un incident, convoiul a ajuns la ora 1 și jumătate la cimitirul Montmartre. În fața mormântului au ocupat loc amicilor lui Zola. Primul discurs l-a ținut ministrul de culte Chauvine, care a scos în relief meritele literare ale defunctului; a spus între altele că ministrul de culte italian l-a rugat să talmăcească și durerea ce Italia simte cu acest prilej.

A vorbit apoi France Anatole, care de asemenea a arătat ce individualitate puternică a fost Zola și s'a ocupat apoi mai pe larg și cu rolul ce l-a jucat el întru descoperirea adevărului și servirea cumpătată a justiției, făcând, se înțelege, aluzie la procesul Dreyfus.

A mai vorbit Abel Hermann. La inmormentare a fost și Alfred Dreyfuss, care a dus un mare buchet de flori, precum și apărătorul lui, avocatul Labori, și colonelul Piquart.

Acestora din urmă după-ce au eșit din cimitir, li s'au făcut ovațiuni. Labori a și vorbit poporului, spunând că a luptat pentru dreptate.

Pe boulevardul Clichy a vorbit deputatul socialist Jaurès, ceea-ce a făcut pe naționaliști să demonstreze. Cele două tabere s'au și încercat. Ovreii Budapeșteni (Lipotváros) au trimis și ei pe cociug o cunună mare cu tricolor.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

A apărut:

STROPI DE ROUA

DE
ELENA DIN ARDEAL.

Prețul 1 cor. plus 5 fil. porto.

Se află de vânzare la Administrația ziarului „Tribuna Poporului“.

A apărut și se află de vânzare la administrația „Tribuna Poporului“ următoarele opuri:

Din „Biblioteca noastră“	
se află următoarele numere:	
Nr.	Cor. fil.
3-4	56
5	28
7	28
8-9	56
10	28
11-12	56
13	28
18-22	140
32-33	56
14	28
15-17	84
„Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a a școlilor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobată de Ven. Consistor, ilustrată cu cărți geografice. — 70	
„Lupta pentru drept“, de Dr. Rudolf Ihering, traducere de T. V. Păcățeanu — 2	
„Judecătorile cu jurat“, de Teodor V. Păcățeanu — 80	
„Libertatea“, de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu — 2	
„Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. V. Păcățeanu — 4	
„Caractere morale“, exemple și sentințe culse din istoriile și literaturile populare vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov — 250	
„Războiul pentru neam“, de G. Coșbuc — 1	
„Povestea unei coroane de oțel“, de George Coșbuc — 1	
„Veritul“, de Petru Vancu — 1	
„Teoria Dramelor“, de Dr. Iosif Blaga — 360	
„Juvenilia“, de Sextil Pușcariu — 160	
„Pribeag“, de Ioan Iosif Seceopul — 150	
Instrucțiuni populare despre „Vătorințele și Drepturile purtătorului de dare“, edite de Wilhelm Niemandz — 120	
„Ioan Botezătorul“, tragedie în 5 acte și un preluu, tradusă de H. Chendi și C. Sandu, după Hermann Sudermann — 2	
Henric Ibsen „Zina Ivlerei“, Epilog dramatic în 3 acte, traducere de H. Chendi și C. Sandu — 1	
„Zece ani de mișcare“ literară în Transilvania 1890—1900 de Ilariu Chendi — 1	
„Poesii“, de Maria Cuntan — 150	
„Musa Someșană“, doină și cântec popular de Iuliu Butnariu Sălăuțian — 30	
„Călătoriile în Rusia“ ale preotului hână Jean Mihail Popovici, publicate de N. Iorga — 40	
„Vatra părăsită“, de Ioan Slavici — 150	
„Istoria literaturii române“ în secolul al VIII-lea. Vol. I și II, de N. Iorga — 20	
„Mie Catechism“, de Silvestru M. Andreievici — 30	
„Monografia“ comunei bis. gr. ort. rom. a sfinței adorm. din cetatea Brașovului, de Bartolomeu Băulescu — 4	
„Drepturile și datorile învățătorilor (învățătoarelor) români. Pentru învățătorii și învățătoarele române dela școlile populare, elementare, superioare și civile; pentru elevii și elevetele dela preparandii și dela cursurile pentru asile de copii; pentru senațe școlare (seama școlare, etorii) confesionale; pentru preoți, direcțiuni școlare, autorități bisericesti, susținători de școli; pentru inspectorate confesionale. Pe lângă școli, regulamentele, ornamentațiilor, instrucțiilor, hotărârilor și deciziunilor principiare. Serisă și compusă de Dr. Mihail Szabó, inspector reșese al comitatului Torontal. Tradusă de Eugen Zaslo, profesor — 50	
„Amicul Poporului“, îndreptar în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuiculescu, profesor — 1	
„Clupe de repaus“, de Sorocovă. Un dragălas volum de seșite și foșe — 2	
„Potpourri“. Practica cotidiană. — Ortografia noastră. — Despre numiri. — Buzăni și frățuși. — Sărutul. — Chostium enturaie, de Gheorghe Jianu — 1	
Din „Liturgia bisericii ortodoxe române“ pentru școlile medii și populare — 60	
„Din vremuri apuse“, de Iudita Secula n. Truța — 1	
„Polielei“ cu pripelele și psalmii cor atoci ce se cântă la serbătorile mari ce au Polielei. Estras din cărțile bisericesti prelucrat pe seama cântăreților de strană prin Antoniu Minișan, Inv. în San-Michaișul-Mare — 30	
„Tabelele și Măsurile.“ Manual ajutător la învățatură de Antoniu Minișan, învățător în San-Michaișul-Mare. Ediția III-a — 10	
„Almanahul“ societății „Petru Maior“ Bnda peșta 1901, cu conținut bogat și ilustrat. Format 8" cu 144 pagini. Plus 35 bani porto — 4	
„Școlarul declamator“, versuri scrise și alese pentru școlarii și tinerii, cari declamază în examene, zile onomastice, la concerte etc. de Nicu Stejărel — 50	
„Stropi de rouă“, poesii, de Elena din Ardeal — 1	

La comanda să se mai adaugă de fiecare op 10 filerți spese postale. Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peșt tot vânzătorilor, se dă rabatul curent.

„Nădlăcana“

instituit de credit și economii, societate pe acții în

NĂDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000 coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipototecară, credite pe obligațiuni cu cavenți și imprumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după banii depuși 5% interese.

Direcțiunea.

545 - 65

Telefon: 440

Telefon: 440

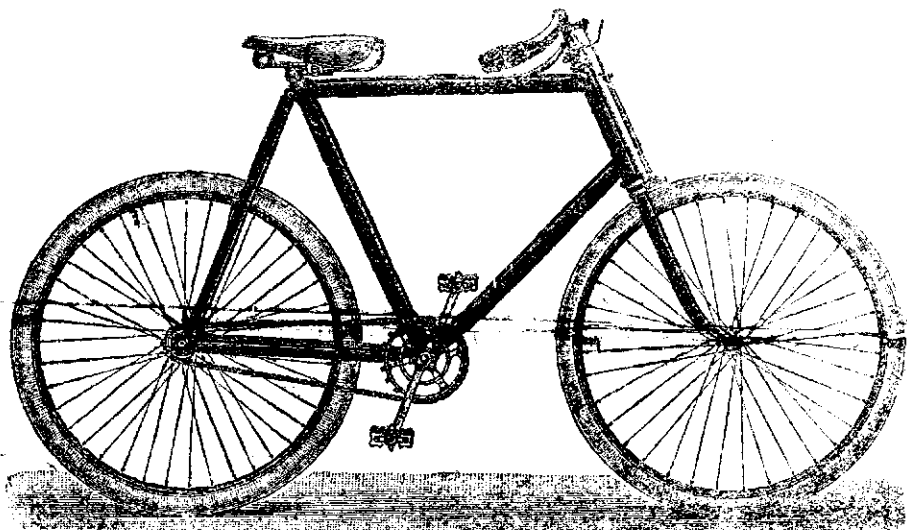
Koch Dániel

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 42, vis à vis de hotelul „Crucea-albă“.

Mare deposit de biciclete de primul rang, de mașini de cusut și exclusiv deposit de cele mai vestite biciclete

„Puch“.

Primește în lucrare transformarea totală, emailarea în toate colorile, precum și nickelarea a ori-ce biciclete.

Părți constituitoare de biciclete și mașini de cusut, precum și tot felul de fabricate pentru mașini permanent se găsește în magazinul meu.

Biciclete și mașini de cusut se vând cu prețuri favorabile.

Aplicarea la locul lor a sonerelor electrice și a telefoanelor de casă se eșecută cu prețuri foarte avantajoase.

Mare magazin de mașini electrice. Mare atelier pentru reparatari.

Comandele din provință se îndeplinesc cu toată punctualitatea.

733 - 25

Prăvălie de mode

ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL

în ARAD

Culțul pieței Szabadság și stradei Forray.

Recomandă marele său magazin de mode pentru dame: mălășuri, pânzături și chifonuri.

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrațuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide, și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, cari își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de

reverenzi, paltoane, pardesiuri,

și le pregătim prin binecunoscutul croitor Dragan Adamovici.

Avem în mare asortiment materio și mălășuri pentru

ornate și prapori bisericesti.

Putem presenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenzile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și ineseptionabil.

La derință corespondență și în limba română. George Iankovics, Premier.

Cu distinsă stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

792 20-25